

Nepodpisani se dopisi ne šalju. Priopćenje se prima svakoga p. 2. ure, svaki rođak. Oglasi od 3 redaka stoje 80 št., za svaki rođak 20 št. ili u slučaju opetovanja za godinu sa upravom. Novci se šalju poštarskom naplatnicom (u slučaju poštarske administracije) pošto poštalo. Ino, prošimo i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list ne dolazi na vrijeme, neka to javi odpravničaru u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Sloga" rasta male stvari, a nastoga sve pokriva. Nar. Por.

Iskazi svakog čestitka na 100 arku. Dopisi se ne vraćaju, ako se ne uzvrati. Nabljgovani listovi se ne primaju. Prospitane i postaršine stoji 5 for, za poljako 2 for, na godinu. Razmjerno for. 1/2, 1 i za pol godinu. Isvan carovino vito postaršine. Na malo jedan broj 6 nov. Urođničev i administracija nalazi se u Via Torrono br. 19.

Istarski sabor.

(Nastavak posebnog izvješća zastupnika dra. Luginjca u poslu razrješene zaklade iz ezonera.)

All druga jedna okolnost dokazuje istu činjenicu, da ona evidencija nije donosila nikakovo korist.

Ota se nismo u izvješću zemaljskog odhoda od godine 1885. prilog br. 12, da se je od god. 1876. započele vršiti na nepokretno dobro, ali da od 1876. molih podnesenih do godine 1878. vrlo velik dio istih bio je povraden, jer su gentile dužnici, kojih se porađi slabim nanašivanjah nije moglo pronaći.

Glode sudanjske poslovanje, komisija je sporazumna, da poleg njomina ispitivanja, nelma prigovora od strane formalne.

Nego treba opaziti ovjete:

- 1) da bi se interes sv. morali oprostiti svojih, gdje to pita razdoblju duga i plati svog diel kapitala, jer je pravdno, da se i u tom slučaju oprosta interes, kad se opravdati ako tko izplati diel duga, drugdje se otkinuti stvar logičnim, to jest onim, koji mogu platiti diel duga, a oalm toga ovakovi imaju i pravo regresu proti drugim sudanjkom.
- 2) Čudno se zarađunava uplate u slučaju kada tko plati svoj diel duga. Primjer: Peter i Pavol dužni su kapitalu:

za ezonera: kapitala for.	100.
skalarom interesa	20.
zateznom interesa	10.
ovrhinih troškovah	6.

 ukupno for. 136.

Petar plati, da se dug razdijeli, pak se obnudi, da po mjeri katastrofnoga dohodka obitrovnih poročah od drugoga svega for. 32. Petar plati svoja 32 forinta, u ti se zarađunaju ovako:

Na izplatu (svih) troškovah	for. 6.
zateznom interesa	10.
račun skalarnih	16.
Svega for.	32.

radi toga, što je u nekih kotarih, nevolje još sada, a prethodnih godinah bijaše je u dieloj pokrajini.

Opet mislim, da neće nitko tvrditi, da se mogu utjerati svi dugovi pojedinačnih prema ezoneru.

Obično: na to i drže na umu, da je država sama druga bila prijelazna u velike oprostiti i brisati poraz od zemlje i kućah; da država ima i danas ogromnih zasostatakah poresnih upravo u kotaru Pazinu, Kopriv, Rovinju i drugih, gdje je baš i dug prema zakladi ezonera najvredniji; da leta državna vlast, nemože utjerati onih zasostatakah, vidiv sve to, držim da je bila dužnost zemaljske uprave predložiti nam, da se do razdanoga imosa od f. 108.991.82 1/2 obćenito oproste zasostati interesi, koji koncem god. 1885. poleg iskaza XXVI. ovogodišnjeg izvješća zemaljskog odhoda imose forintih 189.611.

Nije li se htjelo učiniti oprosta obćenito, onda bi se bilo moralo do imosa onih 108.991.82 1/2 forintih brisati pojedine tražbine neutjerive.

Stanje zaklade nebi bilo istovalo; a uprava bi onda bila lagja.

Ad 2: Jesu li bile obdržane naredbe, koje uređuju posao ezonera. U obće valja na ovo pitanje odgovoriti jestno. A je li u pojedinih slučajih bilo kakve lankne ovomu pravilu, toga radi kratkoge vremena istražno povjerenstvo nije moglo pregledati, i napokon meni poznatih pritukah proti tomu nije bilo.

Čudno samo, da bi po mojem znanju bili zakonito aprostiti od bijloga svi sudbeni spis, odnosno se na utjeranje isposturaju tražbinah ezonera, a toga se u praksi nije držalo.

Ad 3: Oni li se razborito i nadalje sljedili dosadnji postupak, ili su možda potrebito promjene na korist zaklade i puke, dotično pokrajine.

Obično na ono, što sam spomenuo o zarađunanju aktivnih zasostatakah, potrebito bi bilo, da sabor učini odluku u ovom smislu:

Da se aktivni zasostatak zaklade ezonera, u koliko se odnosi na dug pokrajine, uspostavi na imos od for. 542.601.18 u Rubriki X. a savršnoga računa razrješeno zaklade, i da se višak aktiva sa forintih 100.991.82 1/2 urađuna na brisanje onih dugovah potrdnih dužnikah, koji se vrlo teško ili nikako nadaju utjerati, ili dielomice na brisanje svih zasostatih interesah onim dužnikom, koji bi u stanovito vrijeme isplatili svoj diel duga.

Troškovi zaklade ezonera, to jest redoviti priinos zemaljskoj zakladi, i troškovi izvanredni jesu po mojem sudu prevoliki i ne stoje u razmjeru sa koristju, koju se ima, jer ako je istina, da su troškovi izvanredni ponajviše potrebiti radi onoga diela uprave, koj se odnosi na dugove privatnih stranakah prema ezoneru, svakako su prevoliki prema onomu, što se utjera.

Troškovi za ukimode kolonskih podavanjah u kotaru Lošinjskom nebi smjeli biti u račun u razrješeno zaklade, jer je ono stvar posebna.

Troškove za priprave radi ukimjenja privatnih dugovah prema ezoneru nije vredno šiniti, ako je istina, da u najviše slučajovah razdiobe kupovine ud ne pripone interes nogo sa tri godine, a kapital može biti dosudjen također bez ukimjenja; to po patentu 4. marta 1849. i ministarskoj naredbi 20. septembra 1882.

Osim svega toga moralo bi se savjestno pripodobiti, što ja ovdje nemogu, radnju, koja se za razrješeno zakladu ima u bližnjih provincijah i dotične troškove, pak jih objeriti sa našim.

Svakako je potrebito natanke proučiti ova točka o troškovih i isbiti sve one

stavke, kojim u potrošku zaklade ezonera nebi smjelo biti mjesta.

Veliki blagajniški ostatak zemaljske zaklade pokazuje barem to, da se je ova zaklada mogla prodi i manjim priinosom od strane razrješeno zaklade.

Do konca godine 1885. bile su proti dužnikom ezonera podnesene u sve 5558 ovršine molbe (skaskutivni upisi u gruntozne knjige).

Tim nelma silnim nastojanjem postigli smo ovo:

Da se je dug pojedinačah u godini 1884. imosodi 500.000 for. smanjilo sa f. 16585 — dakle na sa 3 po stol.

A dug godine 1885. imosodi 549.808 for. smanjilo se jo te godine sa f. 8480, dakle i sa 2 po stol.

Dodajmo tomu okolnost, da su se zasostati puvadali godine 1884. u poresnih kotarih Motovuna, Buzeta i Piranu sa f. 1709, a godine 1885. puvadali su sa f. zasostati u kotarih Zablnu, Buzetu, Piranu, Pazinu, Rovinju i Voloskom (f. 618 1/2) u sve sa f. 2.940.

Dodajmo još i to, da nije mogude prosljediti tolike ovrše i šiniti novih na hitljada, a da bismo i htjeli isabrati za gonjenje po svakom kotaru nekollko bolje utjeđeni, rasao bi medjutim dug kod. iznosašnjih ili kod nemarnijih, koji bi po sredi isbjegli skaskutivam, — to dolazimo uvjok od naključja, da troškovi, koji se od nekollko godinah ovamo u to ime šine, pojed u veliki diel uplatah, a dug pojedinačah ukupno računam smanjuje se samo nesnatnim procentom, dođim dapače raste u nekih kotarih.

Rokok prije, da se je po zakonu 28. marta 1875. Br. 72. imalo utjerati od privatnih dužnikah najmanje 80.000 forintih svake godine.

Toga nismo imali nijedno godinu, dapače uplate od godine 1876. ovamo imamo manje od 6% ukupnoga duga, koji ostaje u dotičnoj godini.

Absolutno je štaklo potrebito providiti nešto

1. da se pristidi na trašku;
2. da se po mogućnosti utjera barom 80.000 for. na godinu;
3. da se svi dužnici gono na jednaku i u pravodnoj mjeri, a to je vrlo važna.

Zato se štinski predložiti:

- I. Da se obustave sve ovih: dosad započeto, i da se načini novih.
- II. Da se tečno pazi na sve slučajove ovršnih predajah, i da se u tih prilikah prijedb tražbino ezonera, koje uljavaju prednost, ako i nisu ukimjeno;
- III. Da se a v a k e godine od svi h dužnikah ezonera utjeruje toliko, koliko odgovara potomu, najviše sdomno od štošino sadanjoga njihovoga duga; a to noka utjeruju o. kr. porozni urodi ujedno sa državnim porezi i zadinom, kojim utjeruju ove poreze, nu prije neka ureda radi porazdielo dug na pojedino i pojedniko obterednih poročah, a to neće biti teško kad se ima podpuna odovidnost istih.

Prigovor, da se posjednici mienjaju nemože vrediti, jer promjena posjeda je iznimka, a i za nju evidencija nije teška, ako se pregled čini na stanovito doba. —

da se u hrvatskom materinskom nam jezik uobrašimo, to jednomu i drugi koristni postanemo. U vioku provjeto i slobode, u doba, u koje se svatko uobrašava u svojem jeziku, hode naši dužnani, da se potaljšandimo ili da ostanemo za vada u tmini i neznanstvu. Al ovo nas kod samo stvari.

U dičnoj "Slogi" br. 17. god. 1887. bijaše jur govora o pučkoj školi u Norozinah i sv. Jakovu. Usljed odluke o. kr. kot. školskoga vioda u Lošinju od 27. aprila t. g. br. 004 nastalo se posebno povjerenstvo od slodadu gospode o. kr. kot. kapetan, o. kr. kot. školski nadzornik, učitelju u Norozinah, mjestni vjoroditelj, narodnik Salata, D. Zorovič Sulc, Gaudenolj Sokollić i dotvorica Adnolj, t. j. Brak, Zuelich, Katin i Zorovi. Ovi se skupili u školi u Norozinah dne 5. maja 1887. Na poziv kot. obineta bijaše za isti dan i dva školska djeoca pozvani, da se razvidi, kojim jezikom govore, dotično; kojim bi se jezikom imala podučavati djeoca je došlo musko i žensko 102, dođim jih je u školskom zapisniku 148.

Školski nadzornik započe ispitivati djeocu i to jednoga po jednoga talijanskim jezikom (n. pr. hai tu il padre e la madre) na što mu nitko neodgovori ni riči osim jedne jedine djevojčice. G. nadzornik musko je amo i tamo raznim pitanji, al ovo bijaše usud. Na to je započelo šitanje i pitanje u talijanskom jeziku, no i tu se pokazao voooma loš uspjeh. Isti g. kapetan reče, da nije vidlo jošto tako znanomano školo. G. nadzornik nastavi zatim ispitivanje u hrvatskom jeziku, to mu djeoca na njegova pitanja dobro i razgovitno odgovarala. Ispitivao je nadalje jednoga po jednoga, kojim li jezikom govora sa majkom, otcem, i braćom, na što mu svi odgovorilo, da govore s domaćim hrvatski.

Tada bi samoljon g. vjoroditelj, da ispituje djeocu i svjorauka, ispit obavljon u hrvatskom jeziku, izpno je toli krasno, da se jo g. kapetan g. vjorouštjeo radi tog uspjeha lepo zahvalio.

Tada reče g. nadzornik djeocu i talijanskom i hrvatskom jeziku opotovanu, da se dignu avitoni, koji govora kod kuće, u obitovlj, talijanski. Od 102 skupljene djece ustalodo samo dvije djevojčice, koje, da govore doma talijanski.

Loploga dokaza nomogemo našim protivnikom o našem jeziku i narodnosti podati nego li ga dadeše naša djeoca. Iz istijih novine, nepokvareno i nepodmlijeno djeđodno čula je si komisija istina. Iza toga najnoga svjedodanstva bijaše djeoca odpravljena kući.

Sakupljenim roditeljom reče g. kapetan po pristidi slodode: Draga gospodo! obazrite se po ovih prostorijah pak čoto i sami uviditi, da su protivno, da neodgovaraju ovollkom broju djeoca. Ako Vama isli na sron napredak. Vaše djeoce, valja da sagrađite šim prije shodnu za školu kuću. Na to su nekoi prisutni očitovali, da želo, da se gradi sgrada za školu, da se jo za to već často molilo obćenito polglavarstvo i više oblasti. Ove poslušuju, da su odgovorilo, da to spada na občinu, al ova se protivni sgradi u toliko što — kako se jo izrazio i jedan obćinski svjotnik — neće da zidju kuću za hrvatsku školu, te da neće na to nikada privoliti. Iza toga ustani g. narodnik Salata i to reče, da se na to misli i da se nada, da se se b. r. m. tečajem novo školsko godine otvori i u istoj kući žensku školu jer da uvjida i on kako je to potrebito.

G. Sokollić reče na to, da vidi lahko svatko u kako se žalostnom stanju nalazi škola u Norozinah. U takovoj školi da nemože biti napredak jer ona neodgovara svojoj zadaći. Tolik broj djeoca — 148 nije nikako mogude smjestiti u sadašnju školu, te se, ostanje li nadalje ovako, biti isti uspjeh u nauci kao i do sada

DOPISI.

iz Norozinah. *) (Naša škola i narodni naš protivnici). Najem Vam, g. uređniču, poduju izaljku u toll razvikanih školskih odnosajih u Norozinah, to se nadam, da će biti priobćiti u Vašem volodanjenom listu.

Odatile će Vaši čitatelji doznati kako postupaju s nami neprijateljji misleja i svojega rođa i jezika, priodod nam svuda.

*) Zakonito radi preobila saborokog gradiva. Op. Ured.

da se u hrvatskom materinskom nam jezik uobrašimo, to jednomu i drugi koristni postanemo. U vioku provjeto i slobode, u doba, u koje se svatko uobrašava u svojem jeziku, hode naši dužnani, da se potaljšandimo ili da ostanemo za vada u tmini i neznanstvu. Al ovo nas kod samo stvari.

U dičnoj "Slogi" br. 17. god. 1887. bijaše jur govora o pučkoj školi u Norozinah i sv. Jakovu. Usljed odluke o. kr. kot. školskoga vioda u Lošinju od 27. aprila t. g. br. 004 nastalo se posebno povjerenstvo od slodadu gospode o. kr. kot. kapetan, o. kr. kot. školski nadzornik, učitelju u Norozinah, mjestni vjoroditelj, narodnik Salata, D. Zorovič Sulc, Gaudenolj Sokollić i dotvorica Adnolj, t. j. Brak, Zuelich, Katin i Zorovi. Ovi se skupili u školi u Norozinah dne 5. maja 1887. Na poziv kot. obineta bijaše za isti dan i dva školska djeoca pozvani, da se razvidi, kojim jezikom govore, dotično; kojim bi se jezikom imala podučavati djeoca je došlo musko i žensko 102, dođim jih je u školskom zapisniku 148.

Školski nadzornik započe ispitivati djeocu i to jednoga po jednoga talijanskim jezikom (n. pr. hai tu il padre e la madre) na što mu nitko neodgovori ni riči osim jedne jedine djevojčice. G. nadzornik musko je amo i tamo raznim pitanji, al ovo bijaše usud. Na to je započelo šitanje i pitanje u talijanskom jeziku, no i tu se pokazao voooma loš uspjeh. Isti g. kapetan reče, da nije vidlo jošto tako znanomano školo. G. nadzornik nastavi zatim ispitivanje u hrvatskom jeziku, to mu djeoca na njegova pitanja dobro i razgovitno odgovarala. Ispitivao je nadalje jednoga po jednoga, kojim li jezikom govora sa majkom, otcem, i braćom, na što mu svi odgovorilo, da govore s domaćim hrvatski.

Tada bi samoljon g. vjoroditelj, da ispituje djeocu i svjorauka, ispit obavljon u hrvatskom jeziku, izpno je toli krasno, da se jo g. kapetan g. vjorouštjeo radi tog uspjeha lepo zahvalio.

Tada reče g. nadzornik djeocu i talijanskom i hrvatskom jeziku opotovanu, da se dignu avitoni, koji govora kod kuće, u obitovlj, talijanski. Od 102 skupljene djece ustalodo samo dvije djevojčice, koje, da govore doma talijanski.

Loploga dokaza nomogemo našim protivnikom o našem jeziku i narodnosti podati nego li ga dadeše naša djeoca. Iz istijih novine, nepokvareno i nepodmlijeno djeđodno čula je si komisija istina. Iza toga najnoga svjedodanstva bijaše djeoca odpravljena kući.

Sakupljenim roditeljom reče g. kapetan po pristidi slodode: Draga gospodo! obazrite se po ovih prostorijah pak čoto i sami uviditi, da su protivno, da neodgovaraju ovollkom broju djeoca. Ako Vama isli na sron napredak. Vaše djeoce, valja da sagrađite šim prije shodnu za školu kuću. Na to su nekoi prisutni očitovali, da želo, da se gradi sgrada za školu, da se jo za to već často molilo obćenito polglavarstvo i više oblasti. Ove poslušuju, da su odgovorilo, da to spada na občinu, al ova se protivni sgradi u toliko što — kako se jo izrazio i jedan obćinski svjotnik — neće da zidju kuću za hrvatsku školu, te da neće na to nikada privoliti. Iza toga ustani g. narodnik Salata i to reče, da se na to misli i da se nada, da se se b. r. m. tečajem novo školsko godine otvori i u istoj kući žensku školu jer da uvjida i on kako je to potrebito.

G. Sokollić reče na to, da vidi lahko svatko u kako se žalostnom stanju nalazi škola u Norozinah. U takovoj školi da nemože biti napredak jer ona neodgovara svojoj zadaći. Tolik broj djeoca — 148 nije nikako mogude smjestiti u sadašnju školu, te se, ostanje li nadalje ovako, biti isti uspjeh u nauci kao i do sada

G. načelnik i prisutni zastupnici občasno ponovno, da će se tražiti, da se otvori do nove škole godinu u istoj kući škola za žensku djecu, ali je od tada škola davno započela a gospoda neodržite svoje riječi.

Nakon toga pristupilo se ispitu roditelji netom zaslužna djece. Došlo ih na broju 80 obojega spola i ranoz stališa. Pa koje li razlike između one nevine djeđice i njihovih savrednih roditeljah! Tamo nevinost, iskrenost te istina, a ovdje hibanost, pokvarenost i laž. Od šestdesetorice prisutnih volika većina porođe ispod svoje vlastite djece, satajivši svoje mlake, svoj rod i jeziki što podmišeni a što zataštrani i zaverani izvjavise se proti svjedodanstvu svoje djeđice rekavši, da govore kod kuće talijanski, drugi slavo-talijanski, treći istrijanski i sl. i sl. ludecijah. Osim dvojice bijahu svi sa to, da se škola razdijeli u dva paralelke t. j. u talijansku i hrvatsku. Hoćete li, g. uredniče, vedog osmisliti, smisliti liudorje nego li je ova izvjava naših Florentinacah! Djeća jesu sa hrvatsku školu, jer drugoga jezika nepoznaju, a njihovi roditelji, naslepljeni li podmišeni traže talijansku školu! Opatit nam valja, da je većina roditeljah, koji netrube u talijanski rog, ostala kod kuće. To se nemože nikako obokriti, jer se tako ostavlja narodnim protivnikom slobodno polje. Pošto izvjava savrednih roditeljah ređe g. kapetan, da ovi mogu otići pak zapita dječove povjerenstva, da li imade što štedog opatiti li predložiti.

Gosp. načelnik Salata poduprt po gosp. Zorovičlu Sull reče, da podupire ovom izvjavu koju roditeljah i da treba, da njim se ta škola ispun. Olan povjerenstva g. Sokollić larudi g. kapeitanu spis, koji glasi po prilici ovako: "Kao član današnjega povjerenstva i mjestnoga školskoga vjeđa izvjavljujem o pitanju glede naukovnoga jezika u našoj školi sljedeće: Kao vjeren podanik Njog. Veličanstva cara i kralja Frana Josipa I., kćuljom i podržavanu se nakonom po Njemu potvrđenim. Jedan od takovih zakonah jest poznati temeljni državni zakon, koji daje §. 19. svakoj narodnosti pravo, da se služi svjeda svojim jezikom. Poleg toga §. imademo i mi Neresinski pravo, da bude u našoj pučkoj školi vladajući jezik puka t. j. hrvatski naš materinski jezik. Mi tražimo, da se naša djeća od 6.-9. godine podučuju jedino u hrvatskom jeziku a od 9.-12. godine, da bude kao obilgatan predmet talijanski jezik."

Usljed toga prosvjedujem svođano i protivim se uvodnju talijanskoga kao naukovnoga jezika u našu školu.

Ovoliko dužnost mi je izvjaviti a to propudim g. kapetanu na uvaženje, te molim, da se ovo u hrvatskom jeziku uvrti u napisnik."

G. kapetan, pročitav gornji spis, zapita prisutne, da li imade što štedog prigovoriti. Svi se atadošo poglavdavi i namigavati ali, no nitko se noudati lišta prigovoriti. Ustade dođuđo g. Brako ali no da progovori vođ da se odajli li dvorano, kamo se nije više vratilo. Zamerilo mu našimo hrvatski spis pak pobjigne kao da ga iko gonj. G. kapetan upita predlagatolja, da li je zadovoljan, da se pismeni predlog priložiti zapisniku, našto pristade predlagatelj, to bijaše zapisnik od svih prisutnih podpisan. Od 6. maja palo je dosta kiše i snoga ali odgovora od zemaljskoga školskoga vjeđa na gornji zapisnik jošte neima.

Ob istom predmetu govorilo se i 5. septembra isto godinu na obćinskoj sjednici, gdje je i kot. kapetan zagovarao predlog, da se gradi škola u Neresinah. Jedan protivnički zastupnik reče tada, da se čeka odgovor od više školeke oblasti, što mi tako tumačimo, da će škola sidati ako dođu odgovor, da se ju razdijeli u dva paralelke, inače neše.

Eto, g. uredniče, tako se tumači i provadja kod nas ravnopravnost. Gđjo su Talijani u većini, tamo neđe, da snadu za manjinu hrvatsku, a gdje jih imade 5-6, ondje hoće, da budu bar ravnopravni ako vođ nemogu gospodariti. U ostalom kod nas neima Talijana, vođ su oni, koji se sa takove ikdavaju, naši odmetnici. Ali doati za danas o tom, a čim prije javit ću vam se o kojeđom drugom.

Pula 21. janara 1888. Da mi pero nezahrdja, nakano sam javit vam se kadkad iz ovoga maloga Babilona.

Neka vrat more priiskivaše do neke stanovnike ovoga grada, osobito što se politike tiče, tako da se malo koja novina zanima primati izvješća, bila ona kojemu drugo vrsti. Njegu koncem prošate godine neki vihar odpuhu slobodnu tetku mru; to tako neki odahnule, neki se počete mlcat, a neki i pomladjivat. Što jedan!

od časa do časa ugledamo tri novine: stari "Eco di Pola", koji hramlje na obje noge i kadl svakoga, koji mu je predbrojnikom, makar on bio kojimudnog, i njegov politički protivnik. Za njim hano dva besiljka nikome iz puljske baše "Settimana" i "Giovine Pensiero". Ali kaku meni! ova dva mlada bora neodriete. Settimana, da istinu rečom, bijaše poprimita dobar pravac, kojega svaki pošteno misleći bijaše prigrlilo, toll radi ošja koll radi osnove. Smušteni talijanskim poturicam taj pravac dakako nije bio volji, jer urednik g. Jadresco mi je htio umješiti njihovim kvasom ni savjetati njihovom dorbom. Udri dakle na biednoga Jadresca, ter navajlju nanj kao biesni, osobito kad dično pero pod imenom "Barbero" pođe sagovarati Hrvate. Njega Jadresco ne klonu duhom, dali ustraja sa početim pravcem sve dok uvidi, da sa predbrojnicol, koje bijaše dobio, nemože napred. Susao dakle ali pošteno. On se sada odmaro, ali u ovom odmoru neplanduje, već se saunimlje iz petnih kilah, da se njegova mlada zavista opet pokate na braniku ču: to budu okolnosti dopustile. Mi tomu upavanom lavu kolimo sretnu budućnost, samo ako bude neprestano koracati sa početom stazom. Nemari ništa što sada pošta, samo da ina avog odmora skoči na lagahnju nogu. A i hođe, pero mu je dosta saotroeno, toll mu u glavi ne fall, srčanost ima, samo dobre volje i ustrajnosti, pak mu nevjeh reče: bii ustraden. Talijanci je, ali se, izgibe kao osobiti prijatelj Hrvatah i ukupno Slavinah. Njegova plemenita duša. — on kaže, nemože da tepi kako budani nastoje da ispravju kuđane, i gledajuć kako talijanske poturice, nauviše da Hrvata u Istriji na doznadem ovom liu rasovljiju i Judinim ga cielevom lađaju. Ako je iskrenost u njegovim privatnim isjavam, što nedvojim barem dosad, tada evala mu! Ako ustraje nek bude stalan, da će mu nepretrano obćinstvo biti zahvalno.

Ovo na sad držao sam sa shodno, da izradem o "Settimana" i o njenom uredolku gosp. Jadresco, u nadi, da dema što prije ugledati njegovu mezinolou u svčanijom ruhu.

U dođuđoj mojoj havit ću se sa "Giovine Pensiero" i nekim upljikom, tređoj nudi od "Eco di Pola", koji se avaje "Merlo" i koji je odavana odleto u lug pa tamo se negdje ugledalo, jer mu nedadoše više svbi.

Baš sad kad vam ovd pišem, čujem, da je saspao i "Giovine Pensiero". Upih u kavanl prijatelja Slovenca, da li snade sa usrok toj smrti a. on mi odgovoril "preklot falot, ispilli mu mozganefijogovi meštril" Mirko.

Pogled po svijetu.

Trat, dne 25. janara.

Austro-Ugarska: Danas se otvara carevinsko vjeđa na novo sazjedanje. Kako se glasa, hvititi će se državno zastupstvo većinom gospodarstvenimi pitanji, da se poboljša materijalno stanje pojedinih zemaljah a tim i samo države.

Ovih danu sastali se prvaci njemačkoga naroda u Českoj, da se dogovore glede uvjetah, podnesonih njim od zemaljskoga nadmaršala kneza Ljokovicia u pitanju izmirenja sa Česi. Nadmaršal pozivlje njemačke zastupnike, da izabaru čestvoricu pouzdanikah, koji će se dogovarati sa osmoricom Čeha i zastupnika plemstva. Njemačke novine javljaju, da Niemci neđe birati pouzdanikah, jer da bi se moralo savzati u dogovor sve pouzdanike njemačkoga naroda u Českoj. Kako je poznato, Niemci idu zatim, da se kraljevini Česku razdieli u dvoje, a dok toga nepostignu, neče da šta čuju o izmiranju.

Zemaljski sabor za Galiciju odgodio je na neko vrijeme saborsko sazjedanje, te će se negdje kasnije opet sastati.

Zemaljski sabor za Bukovinu zaključio je svoj rad dne 21. t. m. U poslednjoj sjednici bijaše poprimiti predlog, da se ustanovi zemaljska zaklada prigodom četrdesetgodinjičice vladanja Njog. Veličanstva cara i kralja Frana Josipa I., te da se iz te zaklade podupiru siromašne pučke

škole i ubogi djeđi. U tu svrhu opredialio je zemaljski sabor svotu od 15.000 for.

Djavnio sudbino u Beđu urelje je ovih dana vrlo važan opasak a narabi hrvatskoga, dođičko slovenskoga jezika u Istri. Zemaljski odbor odbijao je naimo sve spise podnesene mu u hrvatskom ili slovenskom jeziku. To se dogodilo i obćini Vrbničkoj na otoku Krku, te se je ona utekla državnomu sudu, koji se je izjavio u tom smislu, da je u Istri zemaljski jezik i hrvatski, te da mora zemaljski odbor primati i hrvatski sastavljene spise.

Loše stanje ugarskih financijah osnađuju najbolje oni predlozi općionolnih zastupnikah, koji zahtjevaju, da se negradi zemaljska sabornica, da se odurno podpora kasalitetem itd. Opozicija predbacila je vladu, da slabo gospodariti, te da će biti državnoa manjka najmanje 47 milijuna forintih.

Srbija: Radikalno ministarstvo raspustilo je narednu skupštinu, sa koju će do male raspititi nove izbore. Prvi čin toga ministarstva jest sajam od 21 milijuna. Što ga sklopilo, da pokrije manjak i da preradi svoje vojništvo. Kod budućih izborah predi će po svoj prilici loše vladina stranka, te će jedva proturati u novu skupštinu toliko zastupnikah, da bi usmogla prkočiti liberalom, koji ju umom i rodoljubljem nadkriljaju.

Bugarska: Knes Ferdinand putuje sa svojom majkom po svojoj knežavini. Njega prate ministri Stambulov i Stransky. Knes će obadi sva glavnija mjesta kneževine, a svrha putovanja jest ta, da uposna narod i njegove težnje.

Rusija: Ministar rata zahtjevao je od cara, da se pomoćno ruske čete na granicah Austrije i Njemačke, jer da su ti susjedi mnogo bolje oboružani nego li Rusija. Car da je odgovorio avomu ministru, da ntreba dalnjega pojađanja četah na granicah, jer da će on preprečiti rat kad bi imalo do toga doći.

Francozka: Iz Pariza pišu, da je sv. otac pisao dva pisma, predjedniklu Carnotu, koji mu je javio svoj izbor za predsjednika republike, te čestitao sv. otac prigodom petdesetgodinjičice njegova svedočinstva. Sv. otac da uzima radošću na znanju povoljne izvave Curziove glede odnošaja Francozke napravn svotoj stolici obeđajuć republioi svoju podporu.

Talija: Talijanski listovi priznaju sami, da njihovim četam nezuzi najbolja sreda sa Abisinoi. Prvi sukob reč bi, da je izpao nepovoljno po Talijane.

Njemačka: Državnomu saboru predstoji vrlo težak posao, da razpravi savi vojnički zakon, kojim da zahtjeva vlada u vojničke svrhe čitavih 235 milijunah. U saboru uložila Poljaci interpellaciju radi zabrane poljskoga jezika u pučkih školah.

Franina i Jurina.

Jur. A li drugi ako ne jušto mi dva "Nata Sloga"?

Fr. Ta ti ne valja, brate, aš je to neki vjeđ Markova baba i nijedan drugi.

Jur. A baba li, kako je to moguđe?

Fr. Mi te samo moguđe, nego je to pravetina. Tinjanoi su se, brate, domislili da je jedan put Markova baba vapila, kako treba nepovranomu tluđ (Tisio) davati od sada s puntom od štrvali, da se brže nosi (ohé facies presto), kad bi mu se avidilo va našo listi avoritati; pak su tako i Tinjanoi storili, kako je ona brbljala.

Jur. Dakle, štrvali svi vridni Tinjanoi, ki su tako storili; ali meni se sve para, da oni ne nose štrvale nego opanke.

Fr. A toliko veđa čast dičim Tinjancom, kad su ovrtli opankem, da je baba sa štrvala preporučala, aš tu dali tako i drugi: dobar izgled.

Jan. A li drugi ako ne jušto mi dva "Nata Sloga"?

Fr. Ta ti ne valja, brate, aš je to neki vjeđ Markova baba i nijedan drugi.

Jur. A baba li, kako je to moguđe?

Fr. Mi te samo moguđe, nego je to pravetina. Tinjanoi su se, brate, domislili da je jedan put Markova baba vapila, kako treba nepovranomu tluđ (Tisio) davati od sada s puntom od štrvali, da se brže nosi (ohé facies presto), kad bi mu se avidilo va našo listi avoritati; pak su tako i Tinjanoi storili, kako je ona brbljala.

Jur. Dakle, štrvali svi vridni Tinjanoi, ki su tako storili; ali meni se sve para, da oni ne nose štrvale nego opanke.

Fr. A toliko veđa čast dičim Tinjancom, kad su ovrtli opankem, da je baba sa štrvala preporučala, aš tu dali tako i drugi: dobar izgled.

Različite viesti.

Važna odluka. U netom minulom saborskom sazjedanju u Poreču interpellirali su naši narodni zastupnici o. kr. vladu radi postupka zemaljskoga odbora, koji odbija slovenski ili slovenske spise, koje mu obćine ili pojedinci šalju. Uspjelj interpellacije poznat je našim čitateljim li saborskog izvješća, koje donosimo i o tom pitanju.

Obćina Vrbnik na otoku Krku, kojoj je zemaljski odbor noku hrvatsku molbu odbio, obratila se na državni sudbino u Beđu tražeć tu pomoći i lieka proti nesankotom postupanju zemaljskoga odbora u Poreču.

Dne 20. t. m. došlo je to pitanje na raspravu pred državnim sudom u Beđu. Ova je izvjavio, da se je istarski zemaljski odbor ogriekio o §. 19. drž. zakona pošto je odbio hrvatski sastavljeni molbu obćine Vrbnik. Ovu svoju odluku utemeljiće o. kr. državni sud tim, da su u Istri hrvatski i talijanski jezici i zemaljskimi, te imadu dakle hrvatske obćine pravo zahtjevati, da se njihovih hrvatski uložoi (spisi) primaju i hrvatski rečavaju.

Ovo što je rečeno glede hrvatskoga jezika valja i za slovenski. Očekujemo od naših narodnih obćinah i svih onih, koji imadu posla sa sl. zemaljskim odborom, da će se poslužiti gornjom odlukom državnoa suda ako bi i nadalje sl. odbor hrvatski ili slovenski sastavljene spise vradno.

Ob ovoj vrlo važnoj odluci progovoriti ćemo obilnije čim nam bude njezino obrazloženje pobliže poznato. Naknadno donajemo, da je sl. zemaljski odbor ovih danah odgovorio na podulji slovenski spis obćine Podgrada.

50-godinjilicu svoga mislištva, svotkovati će slavni hrvatski biskup J. J. Strossmayer dne 19. marča t. j. na Josipovo t. g. U poslanici, kojom javlja avomu svedočinstvu taj riadki događaj, slavni vladika kaže, da će čitati toga dana tihu sv. misu u stolnoj crkvi u Djakovu, te molli svoje prijatelje i brađu, da nepripjavljaju nikakvih svedočinstih ili demonstracijah, vođ da se zanj toga dana Bogu pomole. Kao znak božjo providnosti našre voliki biskup u tomu, što mu bijaše sudjeno slaviti petdesetgodinjilicu svoga mislištva u istoj gđini, u kojoj ju je slavio av. otac.

Uvjereni smo, da će se slavnoga vladike čestiti dne 19. marča ne samo svi Hrvati, kojim pripada po rođu i jeziku, vođ i sva ostala slavenska plemena, koja njegovo plemo, to sree jednaskim žuroam ljub i sa njihovim duševno tijelesno dobro štiji boginolov zasivlje.

Prigodom Gunduličevog rođendanosti biskup iz Trata doposlano društvu "Zvezdanih" u Beđu sljedeće brosjavke: "Trat: Nađoi čiji pjesniku "Osman" vjeđbe slavaj Hrvatska zaladoš Trata. "Trat: Zastupnik istarskih Hrvata peđavija, osuđivši dnoš omladinu, slavio našim kulturađem i seranjamom neurađoga plemika i pronosio slavne hrvatske ime. Nata Sloga."

